

Küresel Ekolojik Zorluklar Çağında

ANAYASACILIK

ULUSLARARASI SEMPOZYUM

5-6 Haziran 2026 | Cuma-Cumartesi

Istanbul Barosu Av. Orhan Adli Apaydın Konferans Salonu

Katılım Belgesi
verilecektir.

INTERNATIONAL de
DROIT
COMPARÉ de l'
ENVIRONNEMENT

Istiklal Caddesi Orhan Adli Apaydın Sokak No:2 Beyoğlu İstanbul

+90 (212) 393 07 00

info@istanbulbarosu.org.tr

www.istanbulbarosu.org.tr

f

X

istbarosu

istanbulbarosuTV

Küresel Ekolojik Zorluklar Çağında **ANAYASACILIK** ULUSLARARASI SEMPOZYUM

Arka Plan ve Bağlam

İklim değişikliği, biyoçeşitlilik kaybı ve geniş çaplı çevresel bozulma gibi küresel ekolojik sorunlar artık ikincil kaygılar olmaktan çıkmış; çağdaş yönetişimin belirleyici yapısal koşulları hâline gelmiştir. Birbiriyle bağlantılı bu krizler siyasi otoriteyi, hukuk sistemlerini ve kurumsal pratikleri yeniden biçimlendirmekte; mevcut anayasal çerçeveler üzerinde emsalsiz bir baskı oluşturmaktadır. Uluslararası hukuk ve kurumların genel olarak karşı karşıya kaldığı güçlükler, küresel ekolojik sorunların ele alınmasındaki etkinliğinin sınırlı kaldığı çevre yönetişimi alanında da kendini göstermektedir.

Bu değişen bağlamda anayasal çerçevelerin; belirsizlik, karmaşıklık ve karşılıklı bağımlılıkla şekillenen yönetim koşullarına uyum sağlaması gerekmektedir. Bu durum, ekolojik risk karşısında devlet yükümlülüklerinin kapsamı, anayasal hakların birikimli ve nesiller arası zararları ele alma kapasitesi ile kuvvetler ayrılığı, hukukilik ve hukukun üstünlüğü gibi temel anayasal ilkelerin günümüzdeki yeterliliği konusunda köklü sorular doğurmaktadır. Aynı zamanda, ekolojik bozulma, iklim değişikliği ve hükümet eylemsizliğiyle yüzleşmede mahkemelerin rolü üzerine yeniden düşünülmesini de zorunlu kılmaktadır.

Bu toplantı, artan ekolojik baskılar altında anayasacılığın nasıl dönüştüğünü eleştirel bir perspektiften incelemek amacıyla akademisyenleri bir araya getirmektedir. Toplantı; kurumsal otoritenin yeniden yapılandırılması, iklim ve çevre alanındaki anayasal içtihadın gelişimi ile ekolojik krizlerin temel haklar ve hukukun üstünlüğü açısından doğurduğu sonuçlar üzerine kalıcı bir akademik diyalog ortamı oluşturmayı hedeflemektedir. Öte yandan, anayasacılığın hesap verebilirlik için bir çerçeve olarak işlevini sürdürebilme kapasitesini de değerlendirmeyi amaçlamakta; böylece ekolojik yönetişimin şeffaf, haklara saygılı ve keyfilik ya da istisnacılığa karşı dirençli biçimde şekillenmesini güvence altına almayı hedeflemektedir.

Küresel Ekolojik Zorluklar Çağında **ANAYASACILIK** ULUSLARARASI SEMPOZYUM

PROGRAM

5 Haziran Cuma

10.00 - 10.30 **AÇILIŞ KONUŞMALARI**

- İstanbul Barosu Başkanı
- IACL (Uluslararası Anayasa Hukuku Derneği) Başkanı
- CIDCE (Karşılaştırmalı Çevre Hukuku Uluslararası Merkezi) Başkanı
- Anayasa-Der (Anayasa Hukuku Araştırmaları Derneği) Başkanı

10.30 - 11.00 **AÇILIŞ**

Ekoloji ve Otoriterlik Arasında Anayasacılık: Gerilimler ve Dönüşümler

- Av. Prof. Dr. İbrahim Ö. Kaboğlu *İstanbul Barosu Başkanı*

11.00 - 12.45 **I. OTURUM**

EKOLOJİK ANAYASACILIĞA KÜRESEL BAKIŞ

Oturum Başkanı

- Prof. Dr. Sibel İnceoğlu *Marmara Üniversitesi*

Çevresel Anayasa Hükümlerindeki Boşluklar

- Prof. Dr. Michel Prieur *CIDCE Başkanı*

Ortak Yaşam (Simbiyoz) Olarak Anayasacılık: Biyosfer İçinde Hukukun Üstünlüğünün Yeniden İnşası

- Prof. Dr. Pasquale Policastro *Szczecin Üniversitesi, Polonya*

Anayasal Politik Ekonomide Döngüsellik Yazmak

- Dr. Francesco Lucherini *Bologna Üniversitesi, İtalya*

Ekolojik Nedenlerle Yerinden Edilme, Göç ve Anayasal Korumalar

- Prof. Dr. Linus O. Nwauzi *Rivers Devlet Üniversitesi, Nijerya*

- **Tartışma**

12.45 - 13.45 **ÖĞLE ARASI**

Küresel Ekolojik Zorluklar Çağında **ANAYASACILIK** ULUSLARARASI SEMPOZYUM

INTERNATIONAL de
DROIT
COMPARÉ de l'
ENVIRONNEMENT

PROGRAM

13.45 - 15.00 **II. OTURUM**

CEPHE HATTINDA MAHKEMELER: İKLİM DAVALARI VE HAKLARIN KORUNMASI (I)

Oturum Başkanı

■ Prof. Dr. Sultan Tahmazoğlu Üzeltürk *İstanbul Medipol Üniversitesi*

Anayasa Mahkemesi Olmadan Çevresel Hukuk Devleti: Vietnam'da Denetim, İdari Yargı ve Baro

■ Dr. Chung Thi Kim Nguyen *FPT Üniversitesi, Vietnam*

Savunmasız Kesimler için Etkili Yasal Koruma var mı? Eko-Anayasal Yargılamanın Üç Aşaması

■ Prof. Dr. Konrad Lachmayer *Sigmund Freud Üniversitesi, Viyana*

Meksika Yüksek Mahkemesi Kararlarında Sağlıklı Bir Çevre Hakkının Pekiştirilmesi

■ Prof. Dr. Vicente Ugalde *El Colegio de Mexico, Meksika*

■ Tartışma

15.00- 15.15 **KAHVE ARASI**

15.15 - 16.40 **III. OTURUM**

CEPHE HATTINDA MAHKEMELER: İKLİM DAVALARI VE HAKLARIN KORUNMASI (II)

Oturum Başkanı

■ Prof. Dr. Sevtap Yokuş *Altınbaş Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı*

Kanada Hak ve Özgürlükler Şartı Kapsamında Pozitif/Negatif Hak Ayrımı ve İklim Davaları

■ Prof. Dr. Ian Lee *Toronto Üniversitesi, Kanada*

Eko-Anayasacılık Mücadelesi Devam Ediyor:

Endonezya Anayasa Mahkemesi Tarafından Çevre Aktivistlerine Sağlanan Genişletilmiş Yasal Koruma

■ Dr. Dian Agung Wicaksono *Gadjah Mada Üniversitesi, Endonezya*

■ Arş. Gör. Wibisena Caesario *Gadjah Mada Üniversitesi, Endonezya*

Sağlıklı Bir Çevre Hakkı Bağlamında Kanıta Dayalı Sonuçlar

■ Prof. Dr. James May *Washburn Üniversitesi, ABD*

■ Tartışma

Küresel Ekolojik Zorluklar Çağında **ANAYASACILIK** ULUSLARARASI SEMPOZYUM

INTERNATIONAL de
DROIT
COMPARÉ de l'
ENVIRONNEMENT

6 Haziran Cumartesi

09.30 - 11.00 **IV. OTURUM**

SINIRLARIN ÖTESİNDE: KÜRESEL İKLİM YÖNETİŞİMİ VE HUKUKİ YÜKÜMLÜLÜKLER

Oturum Başkanı

■ Prof. Dr. Bertil Emrah Oder *Koç Üniversitesi*

Paris Anlaşması'nın Sıcaklık Hedefi: 1,5°C Eşiğini Korumaya Yönelik Bir Özen Yükümlülüğü

■ Prof. Dr. Didac Amat *Barcelona Üniversitesi, İspanya*

Çevrenin Korunmasında Uluslararası İnsan Hakları Hukukunun Rolü

■ Prof. Dr. Erin Daly *Delaware Hukuk Fakültesi, ABD*

Küresel Ekolojik Riskler, Anayasal Sınırlar ve Çok Taraflılık Krizi

■ Prof. Dr. George Katrougalos *Thrace Democritus Üniversitesi, Yunanistan*

■ **Tartışma**

11.00- 11.15 **KAHVE ARASI**

11.15 - 13.00 **V. OTURUM**

ANAYASA HUKUKU VE ÇEVRE: GENÇ AKADEMİSYENLERDEN YENİ GELİŞEN BAKIŞ AÇILARI

Oturum Başkanı

■ Doç. Dr. Nihan Yancı Özalp

İtalya'nın Ekolojik Dönüşümünün Anayasal Yönetişimi: Bölge, Güçler Ayrılığı ve Yargısal Denetim

■ Francesca Galimi *Messina Üniversitesi, İtalya*

Sürdürülebilirlikten Sürdürülebilir Dayanıklılığa: Avrupa Yeşil Mutabakatı, Enerji Güvenliği, Doğu Genişlemesi ve Parlamenter Sorumluluğun Yeniden Yapılandırılması

■ Flaviana Cerquozzi *Roma Sapienza Üniversitesi, İtalya*

İklim Dezenformasyonuna Karşı Bir Güvence Olarak İklim Anayasacılığı

■ Av. Elisa Maffassiolli Hartwig *Unisinos, Brezilya / Paris 1 Panthéon-Sorbonne Üniversitesi, Fransa*

Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Kararlarında Çevresel Hukuk Devleti İlkesi

■ Arş. Gör. Ece Elif Kuruoğlu *Altınbaş Üniversitesi*

■ **Tartışma**

PROGRAM

Küresel Ekolojik Zorluklar Çağında **ANAYASACILIK** ULUSLARARASI SEMPOZYUM

INTERNATIONAL de
DROIT
COMPARÉ de l'
ENVIRONNEMENT

13.00- 14.00 **ÖĞLE ARASI**

14.00 - 16.00 **VI. OTURUM**

ÇEVRESEL ADALET VE SAVUNMA

Oturum Başkanı

■ **Av. Gülay Çolak Çalışkan** *İstanbul Barosu Çevre, Kent ve İmar Hukuku Komisyonu Başkanı*

*İliç - Çöpler Faciası Işığında Neoliberalizmin Şiddetini Giderek Artıran
Ekokırım Uygulamalarına Analitik Bir Bakış*

■ **İbrahim Gündüz** *Gazeteci - Yazar*

Çevre ve Kent Hakkı Bağlamında Değişen Kamu Yararı

■ **Av. Atahan Yılmaz** *İstanbul Barosu - Çevre, Kent ve İmar Hukuku Komisyonu Üyesi*

Deprem Ceza Davaları ve Cezasızlık

■ **Av. Eren Can** *İstanbul Barosu Afet Hukuku ve Koordinasyon Merkezi Başkanı*

Anayasal Haklar Bağlamında Deprem Davaları

■ **Av. Seher Eriş** *İstanbul Barosu Afet Hukuku ve Koordinasyon Merkezi Sekreteri*

■ **Tartışma**

16.00 **DEĞERLENDİRME ve SENTEZ**

■ **Prof. Dr. Selin Esen** *IACL*

■ **Prof. Dr. Michel Prieur** *CIDCE*

■ **Prof. Dr. Didem Yılmaz** *Anayasa-Der*

■ **Av. Prof. Dr. İbrahim Ö. Kaboğlu**

17.00 **İSTANBUL BİLDİRGESİ**

PROGRAM

